

TAMPEREEN KAUPPAHALLIN HISTORIASTA

Tampereen kaupungin väestö kasvoi ja varsinkin tehdasväestö lisääntyi 1800-luvun puolivälissä nopeasti. Kaupungin oli ryhdyttävä järjestämään ja valvomaan ruokatarvarain kauppaa. Teurastusolojen parantamiseksi kaupunki rakennutti v.1888 teurastushuoneen, jossa kaikki teurastus oli sen jälkeen tehtävä. Muidenkin ruokatarvarain kaupasta annettiin hygieniaan liittyviä sääntöjä. Ruokatarvarain kauppa pyrittiin saamaan katettuihin tiloihin.

Vuosisadan vaihteen kummankin puolen monissa kaupungeissa rakennettiin kauppahalleja: Helsingissä Etelä-Satamaan v.1889, Turussa v.1896, Oulussa v.1901, Vaasassa v.1900, Kuopiossa v.1902, Joensuuassa v.1902.

Tampereen Rahatoimikamari toi kauppahallin rakentamisen valtuustoon v.1895, kun Keskustorin itä laidalla oleva v. Bondsdorffin perillisten omistama talo ja tontti tulivat myyntiin. "Eräät puhujat katsoivat kysymyksen tällaisen laitoksen perustamisesta olevan ennen aikaisen ja sentähden voitavan jäädä tuonne maksi. Toiset taas puolustivat Rahatoimikamarin ehdoitusta ja pitivät että kauppahalli oli tarpeellinen varsinkin ruokakaupan saattamiseksi paremmalle kannalle."

Valtuuston kokouksessa 2.4.1895 päätettiin kuitenkin ostaa tontti ja rakentaa siihen kauppahalli. Perustettiin komitea valmistelemaan hanketta. Asia venyi syksyyn, käytiin jälleen keskusteluja,

mutta sitten julistettiin arkkitehtikilpailu. Saatiin joukko kilpailuehdotuksia, joista ensimmäinen palkinto annettiin arkkitehti Alexander Nyströmille nimimerkillä Bero.

Valtuustossa keskusteltiin jälleen halliasista. Teknillinen Klubi lähetti v.1896 valtuustolle kirjoituksen, jossa tontin paikkaa pidettiin liian arvokkaana kauppahallille. V.1897 hanke raukesikin, tori laajennettiin ja paikka päällystettiin katukivillä. V.1913 tontille rakennettiin Kauno S. Kallion piirtämä Tampereen Teatteri.

Vihdoin syyskuussa v.1897 "Rahatoimikamarin tietoon on tullut, että Tehtailija K.G.Lindbergin omistama Hämeenkadun varrella sijaitsevaa taloa ja tonttia N:o 47 halutaan ostaa ja koska kaupungille vahvistetun asemakaavan mukaan osa mainittua taloa ja tonttia tarvitaan Hämeenkadun levittämiseksi, niin ehdotti Rahatoimikamari, että kaupunki nyt ostaisi mainitun talon ja tontin Herra Lindbergiltä 70.000 markan kauppahinnalla" ja "valtuuston päätökseksi tuli, että vielä mainittu talo ja tontti N:o 47 ostetaan." Lisäksi lunastettiin puuseppä H.A.Inveniukselta viereinen, Hallituskadun puolella oleva tontti 50.000 markalla.

"Hämeenkatua vasten rakennettaisiin kauppapuoteja kellarikerroksineen sekä niiden päälle 2. asuinkerrosta, sekä että muu osa tontteja käytettäisiin kauppahalleja varten, joista noin 2/3

osaa tulisi ruokatavarain kauppaa ja noin 1/3 osa rihkamatavarain kauppaa varten, kuin myös, että laitos varustettaisiin keskuslämmityksellä --- "sopivain luonnosten hankkimiseksi toimeenpantaisiin palkintokilpailu ja että luonnokset olisivat jätettävät palkintolautakunnalle ensi Toukokuun 1. päiväksi. Palkinnot ehdotti komitea 1 sen 1000 markkaa, 2 sen 600 ja 3 nen 400 markan suuruisiksi."

Kilpailuehdotuksia jätettiin 11, joista palkintolautakunta antoi ensimmäisen nimimerkillä Mercato tekijälle, arkkitehti Hjalmar Åbergille Raahesta, toisen sic-nimimerkillä varustetun arkkitehdeille Lars Sonck ja Birger Federley Helsingistä ja kolmannen Onnea matkalle - nimimerkillä varustetun polyteknillisen opiston oppilaille Walter Thomelle ja Gustaf Estlanderille Helsingistä. Vielä päätettiin lunastaa 200 markalla arkkitehtitoimiston Gesellius-Lindgren-Saarinen ehdotus Toukokuu.

Arkkitehti Åbergin ehdotusta pidettiin hyvin suunniteltuna, siinä oli selkeä asemajärjestely ja käytännöllinen kattoratkaisu.

Katon suuren jänneleveyden vuoksi kantavat rakenteet päätettiin tehdä raudasta eikä puusta. Menetelmä oli liian uutta Suomesa; kattotuolit ja niiden asentajat piti tilata Saksasta.

Muuraustöiden alkuvaiheessa murarit tekivät lakon, koska ei suostuttu heidän vaatimaansa suurempaan palkkaan eikä siihen, että työ tehtäisiin urakan sijasta tuntipalkalla. Parin kuukauden kuluttua työ pääsi jatkumaan, kun kauppahallikomitea oli hyväksynyt helsinkiläisten murarien urakkatarjouksen.

Puurakenteisia myyntikokuja oli piirustuksessa 172, 120 ruokatavaroille ja 52 rihkamatavaroita varten. Niiden myyntipöydät tehtiin marmorilevyistä. Rakennuksen päätyihin tehtiin heitto-ovet.

Pääjulkisivulle tehtiin suuri kaari-ikkuna ja sen molemmin puolin ympyrät, joissa on koris-

teena kaupanjumala Merkuriuksen tunnus: siivillä varustettu sauva ja sen ympärille kietoutuneet kaksi käärmettä. Sama aihe on Tampereen vaakunassa.

Maankaivuu- ja perustustyöt oli aloitettu keväällä 1899 ja toukokuun 31. päivänä 1901 kauppahallikomitea ilmoitti kaupunginvaltuustolle, että työ oli valmis; vain pieniä maalaus- ja tasoitustöitä puuttui.

"Komitealle ilmoitettiin lisäksi, että täällä tehtyjen laskujen perusteella tarvitaan melkoinen määrä rahoja yli kustannusarvioiden, sentähden että perustustyöt tulevat paljon kalliimmiksi kuin on otaksuttu sekä myös sentähden, että useat kohdat kustannusarviossa on arvioitu liian alhaisiksi."

Lopulliset kustannukset nousivat kilpailuohjelmassa arvioiduista 400.000 markasta 862.021 markkaan. Tätä voi verrata kaupungin saman vuoden kokonaismenoihin, jotka olivat n. 1.500.000 markkaa tai vuonna 1907 valmistuneen Tampereen Tuomiokirkon rakennuskustannuksiin, ne olivat 679.981 markkaa.

Kauppahalli avattiin 8. kesäkuuta 1901. Myyntikokut vuokrattiin aluksi huutokaupalla vuodeksi kerrallaan. Ensimmäisiä vuokraajia oli Ääri-niminen mies, joka varasi vaimolleen Anna-Liisalle kojun voi- ja juustokaupaksi.

Vanhin kertojani oli Tammerin eläkkeellä oleva hovimestari **Toini Lillqvist** (s.1899):

"Mutta se Äärin voikauppa. Se oli mainio. Sillä oli sitte aina hyvää voita ja muniä. Rouva Ääri oli mukava ihminen. Samanlainen kun rouva Vigrenkin, suurisydäminen ihminen. Sieltä me voi ostettiin vuosisadan vaihteessa. Kun tuolla Pyynikin harjullakin asuttiin, niin siel oli ompelija, se neulo kovasti eikä sillä ollu aikaa. Se sano, että kuule Toini, mee sää Äärille ja osta makean kerman voita. Siel myytiin viljaa-kin niitten toisessa kaupassa. Puutalossa siinä kulmassa. Voikaupahan kukoisti silloin, sitä vietiin dritteleittäin Englantiin.

Silloin kun mää olin nuori tyttö."

Kauppias **Hellä Koskela** puhui Äärin voijonosta: "Vanhemmat asiakkaat kertovat, että he muistavat semmosen ajan pula-aikana, että oli aina Hallituskadulle saakka voijono August Äärin liikkeestä. Että oli niin valtava se voimyynti. Tämä Äärin Emma oli kans semmonen persoona. Vanhat asiakkaat muistaa hyvin lämmöllä."

Erkki Järvensivu meni Urrilan kauppaan juoksupojaksi v.1928: "Ja semmonen tapaus oli -29 syyskuun 7. päivä, kun se Kuru haaksirikkoutu. Sanottiin Honkkeli-Unto, kun se oli semmonen villikko. Se oli nähny sen sitte kun Kuru kaatu, hyppäs tavarapyörän selkään ja polki halliin. Jätti pyörän seinustalle, juoksi halliin ja kuulutti sotaäänellä, että höyrylaiva Kuru kaatu ja siellä ihmiset ui nyt Näsijärven kylmässä vedessä ja huutavat apua. Se luultiin ensin, että se oli sen pirunkuje, mutta kohta tuli selväks että se oli tosi. Urrilan rouva sano sitte mun juoksupoikakaverille ja mulle, että yhtäaika ette saa mennä sinne norkoileen. Voitte kyllä käydä ja tuutte meille kertoon ja sitte saa mennä toinen. Ja niin pidettiin vähä tilanteen tasolla siittä."

Reino Oksanen (s.1914): "Minä olin sen pula-ajan -30-luvulla ja niistä on jääny kyllä mieleen, että ne oli semmosia hiljaisia. Silloin kävi hyvin paljo semmosia pyytäjiä ellen käyttäs kerjäläis-sanaa. Pyysivät soppaluita perheelle. Oli ilman pyytäjiä taikka sitte oli hyvin vähän rahaa. Kaupanteko oli hiljaista. Minä muistan, kun kerkis pelaan mikä tammee mikä sakkia kauppiaatkin siinä myyntipöydällä. Toinen oli myymälän puolella ja naapuri-kauppias tuli ja siinä pelattiin."

Silloin -30-luvulla siellä oli semmonen lämmittäjä, joka teki niitä puuhevosia. Semmonen taiteilija. Maalas tauluja. Sen nimi oli Uhrman. Se teki niin nättiä hevosia. Keinuhevosia ja niitten päälle vedettiin keskosennahka. Aina kun teurastamolle

tuli semmonen lehmä, joka oli astutettu ja vasikka sen sisällä oli tullu jo nahkaan ja jostain syystä teurastettiin, lihakauppiaat sai sen nahkan ja sitte vaan nahka Uhrmannille ja Uhrman teki hevusia. Kaikilla lihakauppiaille joilla oli poika, oli keinuhevonen."

Aili Tulonen (s.1907) meni Rasin kauppaan 1920-luvun alussa: "Sen mää muistan että siellä ylhäällä myyjien puolella oli teksti: hillitse, hymyile, ole kohtelias. Oli isot kirjaimet meille apulaisille. Toisessa paikassa oli: kukin kalu paikalleen ja kullekin kalulle paikka. Se oli meitä myyjä varten. Tekstattu oikein isoilla kirjaimilla, että me nähtiin. Ei sitä ostajat nähny."

Ilmari Wigren kertoi vanhemmistaan: "Isäni oli syntynyt 1889 Hämeenkyrössä. Jäi orvoks sitte molemmista sekä äidistään että isästään. Isovanhemmat hoitivat häntä ja sitte 14-15 vanhana asiapojaks kauppahalliin Granbergille. Sitte hän kuitenkin perusti jo oman pienen vaatimattoman kivijalkamakkaratehtaan Tammelandukadulle 1917 heinäkuun 13. päivä. Se oli semmosta se toiminta sitte, että muutama mies vaan töissä. Mutta sitte isäni osti -21 vuonna tehtaan kiinteistön Näsilinnankatu 32, jossa muun muassa oli erikoista se, että oli maan ehkä ensimmäinen tai ensimmäisiä höyryllä toimivia makkarankeittokoneita. Se alko sitte huomattavasti laajeneen ja suureneen vuos vuodelta ja -61 lokakuun 1. aloitettiin sit uudessa tehtaassa Nekalassa. -87 me sitte myimme sen, se vaihto taas omistajaa."

Wigrenin leikkelemyymälä kaup-pahallissa on sillä samalla paikala ollu heinäkuun 13:sta 1917. Joskus 50-luvulla siihen liitettiin yks koppi lisää."

Se oli alunperin Yrjö Wigrenin makkaratehdas, mutta sitte osake-yhtiöks, kun he menivät naimisiin. Anna Wigren tuli firman palvelukseen tammikuun toinen päivä vuonna 1922 ja oli yhtä mittaa elokuuhun

-86. Se lopettaminen tapahtu
niin, että hän kaatu kotona.
Siitä ei tullu oikein kunnollista
ja hän sano serkkuni vaimolle,
että ajattele Anna-Liisa kun
tämmönen vahinko käy, että kesken
kaiken joudun jäämään työstä
pois."

Pentti Helminen (s.1920) meni
isänsä perustamaan kauppaan:
"Pikkupoikana jo 1928 olin Wigren-
illä niin sanottuna kesäpoikana,
vietiin pakettia vaan. Koulua
käytiin sitte kouluaikana. Mutta
-33 mää tuln vakituiseen sinne
isäni liikkeeseen.

Meitähän oli siellä kolmisen-
kymmentä juoksupoikaa, vietiin
pakettia koko hallista pitkin
kaupunkia. Myymässä olin aina
sitte välillä. Äiti oli myös
isän kans siinä. Isä perusti
sen kaupan 1908. Isä oli kuuten-
kymmeneen kolmeen, mutta kun
rahanuudistus tuli, sen ei pelannu
enää järki siinä. Sano että ruvek-
kaa te nuaret siihen ja se jäi
sillä päivämäärällä poies.

Ne aina tehtaan pillit puhalsi.
Sen tiäsi mikä oli minkin tehtaan
pilli, kun toinen lakkas niin
toinen alko. Siäl täyty aina
olla hallissa neljän aikaan val-
miina kun niitä alko klappaan.
Se oli nyt ainoo semmonen kauppa-
paikka toria lukuunottamatta
mutta kun ei nyt toria ollu enää
neljän aikaan.

Kaikki oli asemissa. Kyllä
sen täyty käyrä äkkiä sen kaupan,
niillä oli kiire. Mikä lähti
Pispalan autoon, mikä Epilän
autoon, mikä Nokian autoon. Suih-
kukaivon puolelta lähti läntiselle
puolelle ja itäiselle apteekin
puolelta.

Jauheliha näytteli suurta
osaa, mutta kyllä läskisoosia
ja soppalihaa, se oli siihen
aikaan 8-10 markkaa kilo. Paisti-
lihaa ei paljonkaan. Mää en tehny
ikinä sikanautaa, mää en tykkää
semmosesta sekotuksesta. Ne sano-
kin mulle, että Helmisen Pentin
kun heittää Tammerkoskeen, se
menee näin hianoks, hehheh. Siihen
aikaan kun isä perusti liikkeen
lihan hankinta kävi niin, että

maalaiset toi hevoskyydillä,
ei autoja siihen aikaan vielä
ollu. Niitä tuli pitkin Hämeenky-
rö, Lavajärvee, sitte Sääksmäen
suunnalta, Vesilahti oli. Sitte
laivakuljetuksina tuatiin Virroil-
ta päin. Elävänä tuatiin ja teu-
rastettiin, siäl oli lihanvälittä-
jät sitte teurastamolla. Siäl
oli yksityisiä välittäjiä, ei
sillon ollu yhtymiä.

Tampere-talon paikalla oli
maalaistarkastamo, tarkastuspakko
oli sillon jo. Kauppiaat kyttäs
siäl ja katto kuka tuli tavaran
kans, osti jos oli sopiva hinta.
Ne toi sitte sen halliin liikkee-
seen. Joka kauppiaalla melkein
oli omat tuojat, se oli semmosta
kun nykyään sanotaan sopimusvilje-
lyä.

Se oli semmosta kun tuatiin
juattovasikoita, niitä ei joka
paikasta saanu. Niitä oli semmosia
juattovasikan kasvattajia ja
ne toi niitä sitte määrätylle
kauppiaalle. Maaseudulla oli
pikku taloja, ne kasvatti ja
maaseudulla oli hankintamiehiä
jokka keräs ja ne toivat sitte.
Niitä tuli kymmeniä vasikoita,
ne oli kerätty pitäjistä sitte
ja ne toi. Oli yksityisiä isäntiä-
kin jokka itte toi, Viljakkalasta
oli Nikkilöitä, oli Järvisen
Väinöö. Ne tuatiin linja-auton
katolla rohrinraitiin käärittynä
ja ne tuatiin sinne tarkastamoon
ja siellä sitte tehtiin kaupat."

Sitten tuli sota-aika eikä
ollut mitään myytävää, kessua
ja männynoksia. **Irja Heikkilä**
oli Saariston kalassa eläkeikänsä
saakka: "Ja olen nähny sen sota-
ajankin, kun oli hirveet jonot.
Kyllä mää silloin ajattelin monta
kertaa, että miten tän kestää.
Mutta kun luonne on ollu semmonen
taistelunhaluinen. Kun sitte
jonoon myytiin niitä silakoita
kortilla ensi alkuun kun mää
tuln, niin se jono kiersi Halli-
tuskadulta tätä Kuninkaankatua,
nykyistä Sokosta, Hämeenkadulle
saakka. Ihmiset tuli jo yöllä
koska tulivat yhden kahden aikaan
jonottaa silakkakiloonsa. Ja
se oli sääliä, se oli hirvee-

tä. Mutta sitte kun tuli ne silakat, yhtenä päivänä myytiin tuoretta silakkaa, niitä oli ihan pari tuhatta kiloo. Kädet oli niin loppu sillon, koska ne oli jäisiä. Sillon ei kuljetettu niinkun nyt sulana kaikki tavara. Ne on eri tavalla hoidettuja nyt kaikki. Ne tulee tuoreena mutta ne ei saa jäätyä. Sillon oli kaikki jäässä. Niitä sorkka-raudallakin irrotettiin. Ne oli semmoseen suureen klimppiin jääty-ny.

Se oli kaiken murheellisempaa, kenen kohdalta se tavara loppu. Itku kurkkuun tuli. Kun tiesin, että minä saan niitä, koska mun ei tarvinnu niitä jonottaa. Saan viedä kotiin. Mutta ne, jotka jäi ilman eikä mahdollisuuksia ollu. Se oli niin murheellista. Että se oli hauskaa, kun sai alkaa myymään sille jonolle ja ihmiset saivat sitä.

Seuraavana päivänä myytiin kymmenenkin semmosta sadan kilon tynnyriä suolasilakkaa. Niitä annettiin sillä kupongilla. Sai kilon taikka puolitoista määrättyä kalaa. Toisilla voi olla viiskin korttia, ostivat kaikki kalansa yhtä aikaa. Ja ne oli niin jäässä ne suolasilakatkin. Silloin oli niin kauheeta, toivo, että nää pian loppus. Kädet oli niin kerta kaikkiaan kovalla koetuksella. Mutta reumatismia en ole saanu eikä ne nyt niin hirveen kauheet oo vieläkään. Oli vaan sitä kesto-kykyä. Ennen vanhaan sitä kestetiin.

Tää kaikki johtuu siitä, että oon joutunu kalakauppaan, kun mun isäni oli kalakauppias. Hän jo teki sitä kauppaa torilla. Tuskin me niin siihen kalakauppaan, mutta kun se oli ollu lapsesta saakka meillä. Isä tykkäs vaan että se on se homma."

Karjalaiset kauppiaat toivat väriä ja eloa halliin sodan keskelläkin: Kerttu Finnen mies oli ollut Viipurissa Karjakunnan myymälänhoitajana. **Kerttu Finne** (s.1909): "Miul ol kolme viikkoo vanha tyttö kainalos ku mie läksin evakoks. Parolaa tää evakkojuna

pysähty ja Vesunna kartanoo myö mentii sitte hevoskyyillä. Sit miul oli mukana tää miun vauva ja äiti ja apulaine. Mies oli sovassa. Se nyt joutukii olemaa monta vuotta siel, mut hää on kuollu. Sit myö mentii sinne Vesunnan kartanoo ja siel otettii vastaa sitte. Ja sinne ol ilmoitettu et siirtoväkkee ku tullee täytyy huoneita lämmittää. Myö mentii sinne kartano keittiö, siin ol yks vai kaks hevoskuormaa meit ihmisii. Ja tuota meinattii et siin oli keittiön vieres semmonen huone, mentii siihe. Kartano rouva tuli sanomaa et ei, ette työ tänne. Tuossa etteepäi vähä siin on semmonen mökki nii sinne. Mentii sit, se ol iha kylmä. Mie sit meni sin kartanoo ja sanoin et ku siel ei oo mittää, siel ei oo tupliakkaa. Vintissä on, sano emäntä vaa. Mut ei siihe keittiö mittää laitettu, ei siin voinu olla ollenkaa, nii kylmä oli. No siel ol pystyuuni siel kamari puolella ja siinä ku ol valkee nii siin tulenlieskassa penki kuppeella miul ol pesuvati, mis mie sain sitä vauvaani pestä. Meitä oli neljä siin yhes huonees ja yks rouva viel piene paikansa kans siinä. Kaks sänkyä siin oli koko siin huonees. No siinä myö oltii sit.

Siihe aikaa ko meitä tuli tänne nii paljo, meitä ol monta lihakauppaa mitkä laittoivat tänne hallii kaupan. Hätönen ol, Snellmanni ja sit Kyyhkyne ja Törni ja sitte myö. Sit ko nää miehet joutu takasi sin lähtemää, sit sinne jäi Hätönen ja Kyyhkynen ja Snellman.

Ei miul mittää vaikeuksii ollu, kyl mie oon soppeutunu heti tähä olotilaa. Sota-aikanaha ol vaikeeta missä vaan."

Vaikea aika oli myös 1969-70, kun marketit aukaisivat ovensa ja alkoivat mainoskampanjat.

Timo Nygren (s.1942): "Tilanne oli silloin kun mää menin se oli todella vaikea kauppahallissa. Vuonna -69-70. Nää isot marketit alko sillon just rynnistää Tampe-reella. Kauppahallissa oli tosi

totista, siäl aamupäivällä kävi posti, iltapäivällä oli vielä hiljasempaa. Noin nelisenkymmentä koppia oli tyhjänä. Meil oli ihan vakava tilanne silloin. Me ajateltiin, et mitä me aletaan täs tekeen. Ei riitä, vaik mää vedän vaik kuin hienon kalatiskin ittelteni, kun siäl ei oo väkee.

Lähetettiin tukkuliikkeille ja kaikille semmosia kirjelmiä, että jos ois teillä semmosia yrittäjähenkisiä ihmisiä, jotka olis halukkaita tuleen. Saatiin ne kopit täyteen. Sit mää tilasin kaupunginjohtaja Tonilta ja kiinteistöpäällikkö Syrjältä ajan siinä -73-74. Sit me mentiin sinne ja sanottiin, et kauppahalliin tarttis tämmöstä ja tämmöstä. Niin ne sano, et rekisteröikää tää yhdistys."

Kalakauppias **Tauno Paavilainen:** "Hallissa on kaupanteko niin ihmisläheistä. Täällä voi puhua kaikkia asioita, kuulumiset ja asiat. Tää on niinkun sosiaalitoi-

misto aika pitkälle, mutta sieltä ei jaeta rahaa. Se perustuu siihen. Vanhemmille ihmisille on joku, jolle tulee puhuun. Se ei oo niin tärkeätä, mitä siihen sanoo, kun kuuntelee, se riittää. Monelle ihmiselle halli on aino paikka, jossa ne voi jonkun kans keskustella. Sen takia se on säilyttämisen arvonen."

Yleisen positiivisen mielialan kiteytti vihanneskauppias **Alma Lampila-Lindgren** (s.1916): "Kaikki tykkää hallissa olla. Eikä kai sieltä kesken pois ellei ole pakko eikä kai sitä niin pakko ole monenkaan. Kyllä ne vanhat kauppiaat, kaikki on tyytyväisiä ollu ja asiakkaat on ollu hyviä. Kyllä minun elämäni on ollu onnellinen. Ja kyllä minun poskeen ryppyjä tuli kun minä lähin hallista. Kun ne sano miten oon laihtunu. Joo, niin se käy, elekkää lähtekö hallista pois. Poskessa-kaan ei oo ryppyjä eikä kelekan jälkiä. Pysykää hallissa!"

Kauppahallin Hallituskadun puoleinen sisäänkäynti 1.6.1961

Kauppahallin myymälöitä

Hämeenkadun puoleinen sisäänkäynti 1.6.1981

Kauppahallin virastotalo keskellä 1972